

راستای اندام تحتانی در بزرگسالان

چکیده

زمینه و هدف: حفظ راستای نرمال اندام تحتانی برای جراحانی که جراحی‌های باز سازی اطراف زانو را انجام می‌دهند بسیار مهم است، اما میزان طبیعی زوایای راستای اندام تحتانی در بزرگسالان ایرانی موجود نیست و تا کنون زوایای بدست آمده در مطالعات غربی، مبنای عمل بوده است. این مطالعه ضمن تعیین زوایای راستای طبیعی اندام تحتانی ایرانیان، این زاویه‌ها را با زوایای موجود در مطالعه انجام شده در چین و آمریکا مقایسه می‌کند.

روش بررسی: توسط یک مطالعه مقطعی، رادیوگرافی ایستاده کل اندام تحتانی ۳۴ زن و ۳۴ مرد داوطلب سالم ۱۸ تا ۳۲ ساله انجام شد. زوایای مختلف راستای اندام تحتانی اندازه‌گیری شد و میانگین بدست آمد. تجزیه و تحلیل داده‌ها توسط آزمون‌های تی و همبستگی، توسط نرم‌افزار SPSS انجام شد. سپس نتایج با نتایج بدست آمده از مطالعه‌ای در چین و آمریکا مورد مقایسه قرار گرفتند.

یافته‌ها: زاویه بین محور آناتومیک فمور و تیپا به‌طور متوسط ۵/۱ درجه بدست آمد که با رقم ۶ درجه در مطالعات غربی تفاوت دارد. زاویه داخلی محور آناتومیکال تیپا با خط عرضی زانو به‌طور متوسط ۸۶/۳، زاویه والگوس مچ پا ۹۱/۷ درجه و واروس تیپا ۰/۹ درجه بدست آمد که این سه زاویه با مطالعات جامعه چین و آمریکا تفاوت دارند. زاویه بین محور مکانیکال فمور و تیپا ۱۷۸/۵ درجه بود که با مطالعات گذشته متفاوت نبود.

نتیجه‌گیری: زوایای راستای اندام تحتانی در بزرگسالان ایرانی از راستای اندام تحتانی بزرگسالان چینی و کشورهای غربی متفاوت بود. زانوی زنان براساس محور آناتومیکال تیپا و فمور ۱/۶ درجه والگوس بیش تری نسبت به مردان داشت. زوایای راستای اندام تحتانی با وزن، قد، طول تیپا و فمور ارتباطی نداشت.

کلیدواژه‌ها: ۱- راستای اندام تحتانی ۲- محور آناتومیک فمور ۳- محور آناتومیک تیپا

دکتر محمود جبل عاملی I

دکتر علی یگانه I

*دکتر مرضیه نجومی II

تاریخ دریافت: ۸۶/۱۲/۴، تاریخ پذیرش: ۸۷/۳/۲۹

مقدمه

محور استخوان‌های بلند اندام تحتانی انسان نسبت به همدیگر و نسبت به خط عمود زوایایی را تشکیل می‌دهند که به این محورهای راستای اندام تحتانی (axial alignment) گفته می‌شود. این زوایای بین محورهای در انسان، عدد ثابتی دارند^(۱-۳) که حفظ این زوایا و راستای اندام تحتانی در عمل‌های جراحی بازسازی در اندام تحتانی از جمله اطراف زانو بسیار مهم است؛ دانستن این زوایا بویژه برای جراحی‌های استوتومی اطراف زانو و تعویض کامل مفصل زانو

محور استخوان‌های بلند اندام تحتانی انسان نسبت به همدیگر و نسبت به خط عمود زوایایی را تشکیل می‌دهند که به این محورهای راستای اندام تحتانی (axial alignment) گفته می‌شود. این زوایای بین محورهای در انسان، عدد ثابتی دارند^(۱-۳) که حفظ این زوایا و راستای اندام تحتانی در عمل‌های جراحی بازسازی در اندام تحتانی از جمله اطراف زانو بسیار مهم است؛ دانستن این زوایا بویژه برای جراحی‌های استوتومی اطراف زانو و تعویض کامل مفصل زانو

این مقاله خلاصه‌ای از پایان‌نامه آقای دکتر علی یگانه در مقطع تخصص ارتوپدی به راهنمایی آقای دکتر محمود جبل عاملی و مشاوره خانم دکتر مرضیه نجومی می‌باشد.

(I) استادیار و متخصص ارتوپدی، بیمارستان شفا یحیائیان، میدان بهارستان، خیابان مجاهدین اسلام، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، تهران، ایران.

(II) دانشیار و متخصص پزشکی اجتماعی، فلوشیپ اپیدمیولوژی بالینی، گروه پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی، بزرگراه همت، تقاطع شیخ فضل‌الله نوری و چمران، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی ایران، تهران، ایران (* مؤلف مسؤول).